

ปีที่ 12 ฉบับที่ 4350 วันอังคารที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2556

การแสดงออกทางปัญญา

ย่อมมีความเห็นไปต่างๆ นานา สำหรับภาพกลุ่มนักศึกษา จากร่วมมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมตัวกันแสดงพลังคัดค้านการให้ประธานบัตรเหมืองแร่ทองคำ ที่บริเวณ ต.นาโป่ง อ.เมือง จ.เลย ผ่านเวที “ประชุมรับฟังความคิดเห็นและกำหนดขอบเขตแนวทางการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ” หรือ Pubic Scoping อย่างเช่นที่ ปล่อยข่าวกล่าวหากันว่า นักศึกษาเป็นพวกหัวรุนแรงก่อความไม่สงบ สร้างภาพให้ดูเสมือนเจ้าหน้าที่จะใช้ความรุนแรง แดมยิงเลยเถิดไปถึงขนาดที่ว่า นักศึกษากลุ่มนี้ได้รับการจ้างวานจากผู้สูญเสียประโยชน์ ขณะที่ความเห็นในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์กไม่น้อยมองว่า เป็นการแสดงออกอันควรค่าแก่การยกย่องสนับสนุน เพราะคนหนุ่มสาวเหล่านี้ได้แสดงพลังแห่งวัย ปกป้องรักษาสิทธิของชุมชน และสภาพแวดล้อมอันเป็นสมบัติล้ำค่าโดยรวมของประเทศไทย

สำหรับเรื่องราวแต่เดิมนั้น ชาวบ้านในหลายตำบลใน จ.เลย ซึ่งตกเป็นพื้นที่เป้าหมายประทานบัตรเหมืองแร่ทองคำ ได้แสดงปฏิกิริยาต่อต้านการเปิดเหมืองขึ้นที่นี้ด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น กระบวนการทำแร่ต้องใช้สารเคมีที่ชื่อว่า ไซยาไนด์ ซึ่งเป็นพิษภัยโดยตรงต่อมนุษย์และสัตว์ ทั้งทางการสูดดมและสัมผัส ขณะที่การขุดเจาะลงไปในพื้นที่ทำให้เกิดกากจากการถลุงแร่

จำนวนมาก ซึ่งของเสียเหล่านี้ถูกบรรทุกผ่านชุมชนรายรอบ อันยังไม่นับรวมสถานที่ทิ้งกาก ที่ล้วนแต่ถูกบรรจุอยู่ในความเคลือบแคลงสงสัยของชาวบ้านทั้งสิ้น เช่นนี้แล้ว การปรากฏตัวของเหล่าบรรดาปัญญาชนจาก 2 สถาบันอุดมศึกษา จึงไม่น่าจะมีเรื่องของเบื้องหลังของผลประโยชน์อื่นใดมากไปกว่าการปกป้องสิทธิของชาวบ้านผู้กำลังทุกข์ร้อนต้องการที่พึ่งพิง

เป็นเวลาเนื่องกันมานานับทศวรรษ ที่พลังของขบวนการนิสิตนักศึกษาอ่อนล้า ระหอยโรยราลงเป็นลำดับ กระทั่งกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงออกให้สังคมได้รับรู้หลายๆ อย่าง ล้วนกระเด็นไปทางสนองความเป็น “ปัจเจก” หรือกระทั่งตกต่ำถึงระดับ เน้นบันเทิงสันตนาการล่องลอยไปตามกระแสทุนนิยม หลงลิ้มความเป็น “ปัญญาชน” โดยนัยที่แสดงคุณค่าออกทางการมีส่วนร่วมในการผลักดันภารกิจต่างๆ ในสังคมในฐานะของคนรุ่นใหม่ผู้จะเข้ามารับมือต่อจากคนรุ่นหลัง และแสดงออกทางปัญญาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และขับเคลื่อนไปพร้อมความเปลี่ยนแปลงที่ถาโถม อันล้วนอยู่คนละฟากกับการเพียรหาเสรีภาพของเปลือกนอก และฉาบฉวยอย่างที่เกิขึ้นคู่ขนาน

ในปี 2563 สังคมไทยจะเริ่มก้าวเข้าสู่สังคมของคนชรา อันหมายความว่า ได้เวลาปลดระวางของกลุ่มประชากรปลายยุค “เบบี้บูม” หรือเกิดในราว พ.ศ.2507 ขณะที่พลังขับเคลื่อนสังคมไทยที่จะเข้ามาทดแทนก็ล้วนแต่เป็นกลุ่มคนหนุ่มสาว ผู้ได้แสดงออกผ่านกิจกรรมแตกต่างกันไป ดังที่ปรากฏสู่สายตาสาธารณชน ทั้งที่ จ.เลย และในแวดวงมหาวิทยาลัยใหญ่ในมหานคร โจทย์ใหญ่ของสังคมยามนี้จึงน่าจะอยู่ที่การเฟื่องฟูนิวจิเคราะห์ไปยังการส่งต่อภารกิจทางปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น หาใช่การแสดงออกอย่างผิวเผินที่เห็นกันอยู่ดาษดื่นในแวดวงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการการเมือง อันคลาคล่ำไปด้วยผู้สูงวัย พันยุคตกสมัย และคร่ำครี